PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2005. gada 26. janvārī *

Lieta T-193/02

Laurent Piau, ar dzīvesvietu Nantē [*Nantes*] (Francija), ko pārstāv M. Fakonē [*M. Fauconnet*], *avocat*,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv O. Beinē [*O. Beynet*] un A. Bukē [*A. Bouquet*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

ko atbalsta

Starptautiskā Futbola federācija (*FIFA*), Cīrihe (Šveice), ko pārstāv F. Luī [*F. Louis*] un A. Valerī [*A. Vallery*], *avocats*,

persona, kas iestājusies lietā,

* Tiesvedības valoda — franču.

par Komisijas 2002. gada 15. aprīļa lēmuma atcelšanu, ar kuru noraidīta prasītāja iesniegtā sūdzība attiecībā uz Starptautiskās Futbola federācijas (*FIFA*) nolikumu, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS
INSTANCES TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs I. Legāls [*H. Legal*], tiesneši V. Tīli [*V. Tiili*] un M. Vilars [*M. Vilaras*],

sekretārs I. Nacins [*I. Natsinas*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un pēc 2004. gada 22. aprīļa tiesas sēdes,

pasludina šādu spriedumu.

Spriedums

Prāvas priekšvēsture

1 Starptautiskā Futbola federācija (*FIFA*) ir apvienība, kas darbojas saskaņā ar Šveices tiesībām un kas izveidota 1904. gada 21. maijā. Saskaņā ar tās statūtiem redakcijā, kas stājās spēkā 2001. gada 7. oktobrī, tās biedri ir nacionālās asociācijas (1. pants), kas apvieno kvalificētus amatieru un profesionālos futbola klubus; profesionālajiem

futbola klubiem ir īpašas apvienības, tā sauktās "profesionālās līgas". Nacionālās asociācijas var apvienoties arī konfederācijās (9. pants). Spēlētāji nacionālajās asociācijās, kuras ir *FIFA* biedres, ir amatieri vai "neamatieri" (61. pants).

2 Tāpat saskaņā ar statūtiem *FIFA* mērķis ir futbola attīstības veicināšana, draudzīgu attiecību veidošana starp nacionālajām asociācijām, konfederācijām, klubiem un spēlētājiem, kā arī nolikumu un metožu izstrāde un kontrole, kas skar spēles noteikumus un futbola spēlēšanu (2. pants).

3 *FIFA* statūti, nolikumi un lēmumi tās biedriem ir saistoši (4. pants). *FIFA* sastāvā ir kvalificētas likumdošanas, izpildes un administratīvās institūcijas, tas ir, attiecīgi kongress, izpildu komiteja un ģenerālsekretariāts, kā arī pastāvīgās un *ad hoc* komisijas (10. pants). Disciplinārā komisija un pārsūdzības komisija (43. pants) ir tā sauktās *FIFA* tiesu institūcijas. Futbola šķīrējtiesa, kas sākotnēji bija paredzēta kā vienīgā obligātā strīdu izšķiršanas iestāde, kurā izskatāmi strīdi, kas pārsniedz kongresa noteiktu summu (63. pants), netika izveidota. Saskaņā ar nolīgumu, ko noslēdza *FIFA* un Starptautiskā Sporta arbitrāžas padome, Futbola šķīrējtiesas funkcijas pilda Sporta arbitrāžas padome — institūcija, ko izveidoja Starptautiskā Olimpiskā komiteja un kuras mītne ir Lozannā (Šveice), un kura izskata strīdus, pamatojoties uz *FIFA* nolikumu, sporta arbitrāžas kodeksa noteikumiem un — kā palīgavotu — Šveices tiesību noteikumiem. Sporta arbitrāžas padomes lēmumus var apstrīdēt Šveices Federālajā tiesā.

4 Nolikums par Statūtu piemērošanu paredz, ka spēlētāju aģentiem ir vajadzīga *FIFA* izdota aģenta licence (16. pants), un piešķir izpildu komitejai tiesības izdot profesiju ierobežojošus noteikumus (17. pants).

5 1994. gada 20. maijā *FIFA* pieņēma nolikumu, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību, kurš grozīts 1995. gada 11. decembrī un stājās spēkā 1996. gada 1. janvārī (turpmāk tekstā — "Sākotnējais nolikums").

6 Sākotnējais nolikums darbam šajā profesijā izvirzīja prasību saņemt nacionālās kompetentās asociācijas izdotu licenci un noteica, ka attiecīgo darbību var veikt tikai fiziskas personas (1. un 2. pants). Licences saņemšanas procedūra paredzēja interviju ar kandidātu, kuras mērķis bija pārbaudīt viņa zināšanas, it īpaši zināšanas jurisprudencē un sportā (6., 7. un 8. pants). Kandidātam bija jāatbilst arī atsevišķiem noteikumiem par amatu nesavienojamību un morālo piemērotību, piemēram, viņš nedrīkstēja būt sodīts par noziedzīgiem nodarījumiem (2., 3. un 4. pants). Turklāt viņam vajadzēja samaksāt bankas garantiju 200 000 Šveices franku (CHF) apmērā (9. pants). Aģenta un spēlētāja attiecības bija obligāti jānosaka atjaunojamā līgumā, kura ilgums nepārsniedz divus gadus (12. pants).

7 Nolikuma pārkāpuma gadījumā attiecībā uz aģentiem, spēlētājiem un klubiem bija paredzētas sankcijas. Aģentiem varēja izteikt aizrādījumu, rājienu vai brīdinājumu, uzlikt naudassodu, kura apmērs nolikumā nav noteikts, un atņemt licenci (14. pants). Spēlētājiem un klubiem var uzlikt naudassodus attiecīgi līdz CHF 50 000 un CHF 100 000. Spēlētājiem var piemērot arī disciplināro atstādināšanu (ne ilgāk kā uz divpadsmit mēnešiem). Klubiem var piemērot arī atstādināšanu vai aizliegumu veikt spēlētāju apmaiņu (16. un 18. pants). *FIFA* lēmumu uzraudzībai ir iecelta "spēlētāju statusa komisija" (20. pants).

8 1998. gada 23. martā Pio [*Piau*] iesniedza Komisijā sūdzību, kurā viņš apstrīdēja iepriekš minēto Sākotnējo nolikumu. Viņš, pirmkārt, norādīja, ka minētais nolikums ir pretrunā ar "[EK] līguma [49.] un turpmākajiem pantiem par brīvu konkurenci pakalpojumu jomā", no vienas puses, saistībā ar neskaidrajiem pārbaudījumu

noteikumiem un prasību samaksāt garantiju, kas veido ierobežojumus darbības sākšanai profesijā, un, no otras puses, saistībā ar paredzēto kontroli un sankcijām. Otrkārt, Pio uzskatīja, ka nolikums var radīt diskrimināciju starp dalībvalstu pilsoņiem. Treškārt, viņš apstrīdēja nolikumu tādēļ, ka tajā nav noteiktas lēmumu un piemērojamo sankciju pārsūdzības vai apelācijas iespējas.

9 Iepriekš, 1996. gada 20. februārī, Komisijā sūdzību cēla *Multiplayers International Denmark*, kurā bija apstrīdēta tā paša nolikuma saderība ar EKL 81. un 82. pantu. Turklāt Komisijai tika paziņots par petīcijām attiecībā uz šo pašu nolikumu, kuras Eiropas Parlamentā iesnieguši Vācijas un Francijas pilsoņi un kuras Eiropas Parlaments, attiecīgi, 1996. gada 29. oktobrī un 1998. gada 9. martā atzina par pieņemamām.

10 Komisija sāka procedūru saistībā ar Padomes 1962. gada 6. februāra Regulu Nr. 17, Pirmo regulu par Līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.) un 1999. gada 19. oktobrī sniedza *FIFA* paziņojumu par sūdzībām. Paziņojumā par sūdzībām bija norādīts, ka [Sākotnējais] nolikums ir uzņēmumu apvienības lēmums EKL 81. panta nozīmē, un tajā bija apšaubīts, vai minētajā nolikumā ietvertie ierobežojumi, kas attiecas uz licences obligāto raksturu, tās nepiešķiršanu juridiskām personām, aizliegumu klubiem un spēlētājiem izmantot tādu aģentu [pakalpojumus], kuriem nav licences, bankas garantijas prasību un sankcijām, ir saderīgi ar šiem noteikumiem.

11 Atbildot uz šo paziņojumu par sūdzībām 2000. gada 4. janvārī, *FIFA* nepiekrita, ka minēto nolikumu varētu kvalificēt kā uzņēmumu apvienības lēmumu. *FIFA* pamatoja nolikumā ietvertos ierobežojumus ar apsvērumiem par profesijas morāles un kvalifikācijas saglabāšanu un apgalvoja, ka tai ir tiesības izmantot atbrīvojumu saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu.

12 Komisijas telpās 2000. gada 24. februārī notika sēde, kurā piedalījās Pio un *FIFA* pārstāvji, kā arī Starptautiskās Profesionālo spēlētāju arodbiedrības — *FIFPro* — pārstāvji, kura paudusi spēlētāju ieinteresētību aģentu darbības regulējumā.

13 Pēc administratīvās procedūras, ko sāka Komisija, *FIFA* 2000. gada 10. decembrī pieņēma jaunu nolikumu, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību, kurš stājās spēkā 2001. gada 1. martā un no jauna tika labots 2002. gada 3. aprīlī.

14 Jaunajā *FIFA* nolikumā (turpmāk tekstā — "Grozītais nolikums") attiecībā uz darbību spēlētāju aģentu profesijā, kas joprojām attiecas tikai uz fiziskām personām, ir saglabāts pienākums saņemt nacionālās kompetentās asociācijas izdotu bezterminiņa licenci (1., 2. un 10. pants). Kandidātam, kam jābūt ar "izcilu reputāciju" (2. pants), ir jākārto rakstisks pārbaudījums (4. un 5. pants). Tajā ietilpst jautājumi ar atbilžu variantiem, kuru mērķis ir pārbaudīt kandidāta zināšanas jurisprudencē un sportā (A pielikums). Tāpat aģentam jāiegādājas apdrošināšanas polise attiecībā uz profesionālās darbības civilo atbildību vai, ja tādas nav, jāiemaksā bankas garantija CHF 100 000 apmērā (6. un 7. pants).

15 Aģenta un spēlētāja attiecības ir jāreglamentē atjaunojamā līgumā, kura ilgums nepārsniedz divus gadus. Līgumam jānosaka atalgojums aģentam, ko aprēķina pēc spēlētāja bruto pamatalgas un kas gadījumā, ja nav šādas pušu vienošanās, ir 5 % no minētās algas. Līguma kopiju nosūta nacionālajai asociācijai, kuras līgumu reģistri ir pieejami *FIFA* (12. pants). Licencētiem spēlētāju aģentiem it īpaši ir jāievēro *FIFA* statūti un nolikumi un jāatturas no spēlētāja pārvilināšanas uz citu klubu, ja šim spēlētājam ir noslēgts līgums (14. pants).

16 Ir ieviesta sankciju sistēma pret klubiem, spēlētājiem un aģentiem. Iepriekš minēto noteikumu neievērošanas gadījumā ikviens ir sodāms ar aizrādījumu, rājienu vai brīdinājumu, vai arī ar naudassodu (15., 17. un 19. pants). Spēlētāju aģentus var atstādināt vai atņemt tiem licenci (15. pants). Spēlētājus var atstādināt uz laiku, kas nav ilgāks par divpadsmit mēnešiem (17. pants). Klubi ir sodāmi arī ar atstādināšanu vai aizliegumu veikt spēlētāju apmaiņu vismaz uz trijiem mēnešiem (19. pants). Spēlētāju aģentiem, spēlētājiem un klubiem var uzlikt naudassodus. Attiecībā uz spēlētāju aģentiem naudassoda apmērs nav precizēts, tāpat kā tas bija Sākotnējā nolikumā, bet spēlētājiem un klubiem tomēr ir paredzēts minimālais naudassoda apmērs — attiecīgi CHF 10 000 un CHF 20 000 (15., 17. un 19. pants). Visas šīs sankcijas ir apvienojamas (15., 17. un 19. pants). Strīdus izskata nacionālā kompetentā asociācija vai "spēlētāju statusa komisija" (22. pants). Pārejas pasākumi ļauj atzīt par spēkā esošām licences, kas izdotas atbilstoši agrākajiem noteikumiem (23. pants). Grozītajam nolikumam ir pievienots arī ētikas kodekss un starpniecības standartlīgums (attiecīgi, B un C pielikums).

17 2002. gada 3. aprīlī ieviestie labojumi precizē, ka Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) pilsoņi iesniedz licences pieteikumu savas valsts nacionālajai asociācijai vai asociācijai valstī, kurā ir viņu dzīvesvieta, neatkarīgi no dzīvesvietas ilguma tajā, un ka viņi var iegādāties vajadzīgo apdrošināšanas polisi jebkurā Eiropas Savienības vai EEZ valstī.

18 2001. gada 9. un 10. jūlijā Eiropas Parlaments pasludināja par izbeigtām lietas, kas bija sāktas pēc šī sprieduma 9. punktā minētajām petīcijām.

19 2001. gada 3. augustā Komisija nosūtīja Pio vēstuli atbilstoši 6. pantam Komisijas 1998. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 2842/98 par pušu uzklausīšanu dažu procedūru gaitā saskaņā ar EK līguma [81.] un [82.] pantu (OV L 354, 18. lpp.). Tajā Komisija norādīja, ka tās iesaistīšanās rezultātā sadarbībā ar *FIFA* ir novērsti galvenie ierobežojumi, kuri bija ietverti nolikumā, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību, un ka turpmāka procedūra vairs nav Kopienas interesēs.

20 2001. gada 12. novembrī Komisija nosūtīja līdzīgu vēstuli *Multiplayers International Denmark*, uz kuru minētais sūdzības iesniedzējs neatbildēja.

21 Atbildot uz 2001. gada 3. augusta vēstuli, kas minēta šī sprieduma 19. punktā, Pio 2001. gada 28. septembrī norādīja Komisijai, ka atstāj savu sūdzību spēkā. Viņš apgalvoja, ka Grozītais nolikums jautājumos par pārbaudījumu un profesionālās darbības apdrošināšanu joprojām ir pretrunā ar EKL 81. panta 1. punktu un ka jaunie ierobežojumi ir ieviesti ētikas normu un standartlīguma veidā un atalgojuma noteikšanā. Pēc sūdzības iesniedzēja uzskatiem, uz šiem ierobežojumiem nevar attiecināt atbrīvojumu, pamatojoties uz EKL 81. panta 3. punktu. Turklāt Pio norādīja, ka Komisija nav pārbaudījusi apstrīdēto regulējumu saistībā ar EKL 82. panta noteikumiem.

22 Ar 2002. gada 15. aprīļa lēmumu (turpmāk tekstā — "Apstrīdētais lēmums") Komisija noraidīja Pio sūdzību. Šajā lēmumā Komisija norāda, ka Kopiena nav pietiekami ieinteresēta turpināt procedūru, jo galvenie noteikumi, kas paredzēja vislielākos ierobežojumus un par ko bija sūdzība, ir atcelti — savukārt licences obligātais raksturs ir attaisnojams — un uz atlikušajiem ierobežojumiem var attiecināt atbrīvojumu saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu, un EKL 82. pants šajā gadījumā nav piemērojams.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

23 Ar prasības pieteikumu, kas iesniegts 2002. gada 14. jūnijā, Pio cēla šo prasību.

24 2002. gada 5. novembrī *FIFA* iesniedza pieteikumu par iestāšanos lietā Komisijas prasījumu atbalstam. Ar 2002. gada 5. decembra rīkojumu Pirmās instances tiesas pirmās palātas priekšsēdētājs atļāva šo iestāšanos lietā.

25 Ar Pirmās instances tiesas 2003. gada 2. jūlija lēmumu tiesnesis referents kopš 2003. gada 1. oktobra darbojas ceturtajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.

26 Pirmās instances tiesa kā procesa organizatorisku pasākumu, par ko paziņots 2004. gada 11. martā, izjautāja Komisiju un *FIFA* par spēlētāju aģentu profesionālās darbības civilās atbildības apdrošināšanu un atalgojumu un par Grozītajā nolikumā paredzētajām pārsūdzības iespējām un Pio — par viņa darbībām ar mērķi veikt spēlētāju aģenta darbību.

27 *FIFA*, Komisija un Pio atbildēja uz Pirmās instances tiesas jautājumiem vēstulēs, kas saņemtas, attiecīgi, 2004. gada 1., 2. un 5. aprīlī.

28 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva 2004. gada 22. aprīļa tiesas sēdē.

29 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

30 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

31 *FIFA* prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atzīt prasību par nepieņemamu un jebkurā gadījumā nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

32 *FIFA* apšauba prasības pieņemamību. Tā apgalvo, ka prasītājam nevajadzētu būt ieinteresētam rīkoties, jo, pirmkārt, viņš nav veicis nevienu oficiālu darbību ar mērķi strādāt spēlētāju aģenta profesijā un, otrkārt, Francijas likums, kas piemērojams attiecībā uz viņu, ir stingrāks par *FIFA* regulējumu.

33 Komisija norāda, ka tā nav izvirzījusi iebildi par prasības nepieņemamību, jo uzskatīja, ka Pio ir sakari futbola aprindās un ka viņš vēlējās strādāt spēlētāju aģenta profesijā.

34 Pio apgalvo, ka viņa prasība, kas vērsta pret Komisijas lēmumu, ar ko noraida viņa sūdzību, ir pieņemama. Viņš norāda, ka jau kopš 1997. gada vēlas strādāt spēlētāju aģenta profesijā un ka starp *FIFA* regulējumu un Francijas tiesību aktiem ir pretrunas.

Pirmās instances tiesas vērtējums

35 Komisija neizvirzīja iebildi par nepieņemamību. Argumenti, kas ietverti pieteikumā par iestāšanos lietā, drīkst tikai atbalstīt viena prāvas dalībnieka prasījumu[s] (Tiesas Statūtu 40. panta pēdējā daļa, kas piemērojama Pirmās instances tiesai saskaņā ar minēto statūtu 53. pantu).

36 Tādējādi nav pieņemams, ka *FIFA* izvirza iebildi par nepieņemamību, ko nav izvirzījis lietas dalībnieks, kura prasījumu atbalstam [*FIFA*] ir atļauts iestāties lietā. Tāpēc Pirmās instances tiesai nav jāizvērtē šajā sakarā izvirzītie pamati (Tiesas 1993. gada 24. marta spriedums lietā C-313/90 *CIRFS* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1125. lpp., 22. punkts).

37 Tomēr atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 113. pantam Pirmās instances tiesa jebkurā laikā pēc savas ierosmes var apsvērt, vai pastāv kāds absolūts šķērslis tiesas procesam, ieskaitot šķēršļus, ko izvirzījušas personas, kas iestājušās lietā (Pirmās instances tiesas 1997. gada 24. oktobra spriedums lietā T-239/94 *EISA*/Komisija, *Recueil*, II-1839. lpp., 26. punkts).

38 Ir zināms, ka Pio ir adresāts Komisijas lēmumam, ar ko galīgi izbeidz procedūru, kura sākta, pamatojoties uz Regulu Nr. 17, un ka viņš pienācīgi cēlis prasību pret šo lēmumu. Atteikšanās turpināt šo procedūru un sūdzības noraidīšana ir nelabvēlīga to iesniedzējam, kuram saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir jābūt pārsūdzības iespējai, kas paredzēta viņa likumīgo interešu aizsardzībai (Tiesas 1977. gada 25. oktobra spriedums lietā 26/76 *Metro*/Komisija, *Recueil*, 1875. lpp., 13. punkts, un Pirmās instances tiesas 1994. gada 18. maija spriedums lietā T-37/92 *BEUC* un *NCC*/Komisija, *Recueil*, II-285. lpp., 36. punkts). Tiesa arī ir nospriedusi — ir pieņemams, ka trešais uzņēmums, par kuru Komisija ir atzinusi, ka tam ir likumīgas intereses Regulas Nr. 17 piemērošanas procedūrā iesniegt apsvērumus, ceļ prasību (iepriekš minētais spriedums lietā *Metro*/Komisija, 6., 7. un 11.–13. punkts).

Par lietas būtību

1. *Par sūdzības izskatīšanu*

Lietas dalībnieku argumenti

39 Pio, pirmkārt, apgalvo, ka Komisija nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saistībā ar sūdzības izskatīšanu, kura iesniegta saskaņā ar Regulas Nr. 17 3. pantu. Tā kā *FIFA* tai nebija paziņojusi par Sākotnējo nolikumu, tad Komisija atturējās ieņemt nostāju par norādīto pārkāpumu un pieņēma, ka ir iespējams piemērot šīs regulas atbrīvojumu. Komisijas rīcība ir bijusi pretrunā ar labu ticību, kādai jāvalda attiecībās starp pilsoņiem un Kopienu, kā arī pretrunā ar tiesiskās drošības principu.

40 Otrkārt, prasītājs norāda, ka Komisija nav ne veikusi izmeklēšanu, ne arī sniegusi Apstrīdētajā lēmumā pamatojumu attiecībā uz EKL 82. pantu, lai gan viņa sūdzība attiecās arī uz minēto pantu, kā tas īpaši izriet no 2001. gada 31. janvāra un 30. marta vēstulēm starp prasītāju un Komisiju. Izmeklēšana neattiecās uz EKL 82. pantu, jo tas paziņojumā par sūdzībām nebija minēts. Tādējādi Komisija ir ļaunprātīgi izmantojusi Pio tiesisko paļāvību, šajā jautājumā viņa sūdzību nepārbaudot.

41 Komisija, pirmkārt, apgalvo, ka paziņojuma neesamība nenozīmē, ka pasākums, par kuru nav paziņots, būtu nelikumīgs attiecībā uz Kopienu tiesībām.

42 Otrkārt, atbildētāja norāda, ka tai nebija jāveic izmeklēšana, ne arī jāsniedz pamatojums lēmumam attiecībā uz EKL 82. pantu, kas nav minēts sūdzībā, bet ko prasītājs izvirzījis ar novēlošanos (2001. gada 28. septembrī), kaut gan nekas neliecināja, ka būtu noticis šīs normas pārkāpums.

43 *FIFA* apgalvo, ka Apstrīdētais lēmums nebija jāpamato attiecībā uz EKL 82. pantu, kas sūdzībā nebija minēts un ko prasītājs izvirzījis ar novēlošanos. Jebkurā gadījumā Komisija, kas varēja noraidīt sūdzību, pamatojoties tikai uz Kopienas interešu neesamību, attiecībā uz EKL 82. pantu Apstrīdētajam lēmumam ir sniegusi pietiekamu pamatojumu.

Pirmās instances tiesas vērtējums

44 Pirmkārt, attiecībā uz sūdzības izskatīšanu saistībā ar Regulu Nr. 17 jāatgādina, ka Komisijai šajā jomā ir plašas vērtējuma pilnvaras (šajā sakarā skat. Tiesas 1999. gada 4. marta spriedumu lietā C-119/97 P *Ufex* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1341. lpp., 88. un 89. punkts).

45 Šajā gadījumā Pio 1998. gada 23. martā iesniedza sūdzību par *FIFA* nolikumu par spēlētāju aģentu darbību, kas rakstīta kopsavilkuma veidā un kas attiecas uz "[EK] līguma [49.] un turpmākajiem pantiem par brīvu konkurenci pakalpojumu jomā", vispār nenorādot uz Regulu Nr. 17. Komisija, kam bija iesniegta cita sūdzība par to pašu nolikumu (skat. šī sprieduma 9. punktu), uzskatīja, ka fakti, par kuriem ir runa, rada vairākus konkurences tiesību jautājumus, un atzina Pio sūdzību par tādu, kas iesniegta saskaņā ar Regulas Nr. 17 3. pantu.

46 Tad Komisija sāka administratīvo procedūru saistībā ar pārkāpumu konkurences jomā, kurā veica izmeklēšanu, 1999. gada 19. oktobrī nosūtīja *FIFA* paziņojumu par sūdzībām un 2000. gada 24. februārī organizēja sēdi ieinteresētajām personām. Ir zināms, ka šīs procedūras rezultātā *FIFA* 2000. gada 10. decembrī pieņēma grozītu nolikumu par spēlētāju aģentu darbību. Tad Komisija, būdama apmierināta ar grozījumiem, ko *FIFA* izdarīja apstrīdētajā regulējumā, uzskatīja, ka procedūra nav jāturpina; Komisija saskaņā ar Regulas Nr. 2842/98 6. pantu darīja to zināmu Pio 2001. gada 3. augusta vēstulē un pēc tam 2002. gada 15. aprīlī noraidīja viņa sūdzību.

47 Ir redzams, ka Komisija tādējādi no procesuālā viedokļa ir pienācīgi izmantojusi pilnvaras, kas tai piešķirtas ar Regulu Nr. 17, kura piemērojama šajā gadījumā — izmeklēšanai saistībā ar sūdzību konkurences jomā — ņemot vērā plašās vērtējuma pilnvaras, kas tai piemīt šajā jomā. Tādējādi nevar teikt, ka Komisija nav izpildījusi attiecīgos pienākumus. Apstāklis, ka Sākotnējais nolikums nebija paziņots Komisijai, neietekmē šīs procedūras likumību, jo paziņojuma neesamības sekas ir tikai tādas, ka Komisijai nav iespējas pieņemt konkrētu lēmumu par iespējamo Regulā paredzēto atbrīvojumu saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu, jo šajā sakarā *FIFA* neiesniedza pieteikumu. Visbeidzot, prasītājs nav iesniedzis nekādus pierādījumus tam, ka Komisija, izskatot viņa sūdzību, nebūtu rīkojusies labā ticībā vai būtu pārkāpusi tiesiskās drošības principu.

48 Otrkārt, attiecībā uz izmeklēšanu sakarā ar sūdzību un Apstrīdētā lēmuma pamatojumu saistībā ar EKL 82. pantu no lietas materiāliem izriet, ka 1998. gada 23. martā iesniegtajā sūdzībā EKL 82. pants nebija minēts. Tomēr Pio 2001. gada 28. septembra vēstulē, atbildot uz Komisijas paziņojumu saskaņā ar Regulas Nr. 2842/98 6. pantu apgalvodams, ka atstāj savu sūdzību spēkā (skat. šī sprieduma 21. punktu), norādīja uz šo normu. Sūdzības iesniedzējs minētajā vēstulē izklāstīja, ka, pēc viņa domām, lieta nav izmeklēta saistībā ar EKL 82. pantu, jo *FIFA* ļaunprātīgi izmantoja dominējošo stāvokli, un ka Komisija 2001. gada 30. marta vēstulē bija norādījusi, ka Pio sūdzība galvenokārt attiecas uz EKL 81. un 82. pantu.

49 Prasītājs nevar atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzību attiecībā uz norādēm, kas ietvertas informācijas pieprasījumos, kurus Komisija nosūtījusi *FIFA* 1998. gada 11. novembrī un 1999. gada 19. jūlijā un kuros bija apsvērta iespēja, ka ir pārkāpts EKL 81. un 82. pants. Šādas norādes nedrīkst pielīdzināt precīziem apliecinājumiem, kas būtībā varēja radīt pamatotas cerības (skat., piemēram, Pirmās instances tiesas 2000. gada 8. novembra spriedumu apvienotajās lietās T-485/93, T-491/93, T-494/93 un T-61/98 *Dreyfus* u.c./Komisija, *Recueil*, II-3659. lpp., 85. punkts). Turklāt pēc tam 1999. gada 19. oktobra paziņojumā par sūdzībām Komisija nenorādīja uz pārkāpumiem saistībā ar EKL 82. pantu, bet gan tikai saistībā ar EKL 81. pantu.

50 Toties Komisija nevar norādīt, ka tas, ka prasītājs minējis EKL 82. pantu ar novēlošanos, administratīvās procedūras gaitā atbrīvotu Komisiju no pienākuma veikt izmeklēšanu un sniegt Apstrīdētā lēmuma pamatojumu šajā sakarā. Kamēr administratīvā procedūra nebija izbeigta un lēmums attiecībā uz Pio sūdzību nebija pieņemts, Komisija tomēr varēja veikt jaunu izmeklēšanu, ja tika izvirzītas jaunas sūdzības, kuru atbilstību tai bija pienākums izvērtēt.

51 Savukārt, ja pēc faktisko un tiesību jautājumu izskatīšanas par EKL 82. panta piemērošanu Komisija secināja, ka izmeklēšana šajā sakarā ir lieka vai nepamatota,

tai nebija jāturpina izmeklēšana attiecībā uz šo jautājumu (Pirmās instances tiesas 1995. gada 24. janvāra spriedums lietā T-74/92 *Ladbroke*/Komisija, *Recueil*, II-115. lpp., 60. punkts).

52 Attiecībā uz Apstrīdētā lēmuma pamatojumu saistībā ar EKL 82. pantu Apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka Pio piezīmes par šo normu "attiecībā uz tirgu, kurā *FIFA* ir dominējošais stāvoklis, un uz norādīto pārkāpumu ir neskaidras". Komisija norāda, ka *FIFA* nav aktīvi iesaistīta [spēlētāju] konsultēšanas tirgū, kurā darbojas spēlētāju aģenti, un secina, ka "EKL 82. pants šajā gadījumā nav piemērojams, pretēji tam, ko skaidrojis sūdzības iesniedzējs". Šajā gadījumā ar minētajām norādēm ir izpildīts Komisijai uzliktais pienākums sniegt pamatojumu (iepriekš minētais spriedums lietā *Ladbroke*/Komisija, 60. punkts).

53 No iepriekš minētā izriet, ka Pio nav pamata apgalvot, ka Komisija nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti iesniegtās sūdzības izskatīšanā. Tāpēc pamati, ko prasītājs izvirzījis šajā sakarā, ir noraidāmi.

2. *Par Kopienas interesēm*

Lietas dalībnieku argumenti

54 Pio norāda, ka viņa sūdzība skar Kopienas intereses. Tirgum ir "pārrobežu raksturs", Sākotnējā nolikuma galvenie ierobežojošie noteikumi netika atcelti un Grozītajam nolikumam nevar piemērot atbrīvojumu atbilstoši EKL 81. panta 3. punktam.

Negatīvā iedarbība uz konkurenci paliek, jo aģenti, kam licences izdotas atbilstoši Sākotnējam nolikumam, saglabā iegūtās tirgus daļas. Turklāt ir piemērojams EKL 82. pants. Visbeidzot, Pio nevarēja saņemt pienācīgu aizsardzību valsts tiesās.

55 Prasītājs, pirmkārt, apgalvo, ka Komisija ir nepareizi izvērtējusi *FIFA* nolikumu, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību. Pienākums ievērot *FIFA* nolikumus, par kura neizpildi paredzētas sankcijas, ir šķērslis "brīvai konkurencei pakalpojumu jomā" un uzņēmējdarbības brīvībai un liedz pieeju tirgum ikvienam spēlētāju aģentam, kam nav licences. Grozītā nolikuma norma par spēlētāju aģentu atalgojumu jāaplūko, nosakot obligātās cenas, kas mazinātu konkurenci. Obligāta standartlīguma noteikšana neatbilst līgumu slēgšanas brīvībai, un nacionālās asociācijas pienākums nosūtīt *FIFA* minēto līgumu kopijas nenodrošina personas datu aizsardzību. Minētajam nolikumam pievienotais ētikas kodekss nenovērš patvaļu. Grozītais nolikums nav saderīgs ar Francijas tiesību aktiem par minēto profesiju; tomēr Francijas futbola federācija balstījās uz minēto nolikumu un izdeva licences, neņemot vērā valsts tiesību aktus. Grozītais nolikums arī aizliedz vērsties tiesā, pamatojoties uz paražu tiesībām.

56 Otrkārt, Pio norāda, ka uz Grozīto nolikumu nevar attiecināt atbrīvojumu, pamatojoties uz EKL 81. panta 3. punktu, jo nav izpildīts neviens no tajā minētajiem nosacījumiem. Ierobežojumi nav ne vajadzīgi, ne piemēroti, ne arī samērīgi. Šis nolikums toties atceļ jebkādu konkurenci, jo tikai *FIFA* ir pilnvarota izdot licences. Prasītājs apgalvo, ka aiz norādītā mērķa — aizsargāt spēlētājus un saglabāt spēlētāju aģenta profesijas morāli — *FIFA* patiesais nolūks ir pilnībā kontrolēt spēlētāju aģenta profesiju, neievērojot brīvību veikt uzņēmējdarbību un nediskriminācijas principu. Pio arī norāda, ka šajā gadījumā nevar atsaukties uz "sporta specifiku", kas ļautu atkāpties no Kopienu tiesībām konkurences jomā, jo attiecīgā darbība nav tieši saistīta ar sportu.

57 Treškārt, Pio apgalvo, ka *FIFA* "futbola tirgū" ir dominējošā stāvoklī un ļaunprātīgi izmantoja minēto stāvokli saistītajā tirgū, kas ietver spēlētāju aģentu sniegtos pakalpojumus. *FIFA* ir uzņēmumu apvienība, un Grozītais nolikums ir uzņēmumu apvienības lēmums. Pārstāvēdama visu pircēju intereses, *FIFA* darbojas kā monopsons — vienīgais pircējs, kas izvirza noteikumus pakalpojumu piedāvātājiem. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana izriet no nolikuma obligātajiem noteikumiem. Arī licencēti spēlētāju aģenti vienlaikus nonāk kopējā dominējošā stāvoklī, kuru tie, ievērodami *FIFA* regulējumu, ļaunprātīgi izmanto. Spēlētāju aģentu pakalpojumu tirgus ir pieejams tikai uzņēmumu apvienības biedriem, un aģentiem, kuriem nav licences, ir liegta pieeja šim tirgum.

58 Ceturtkārt, Pio apgalvo, ka Grozītais nolikums, padarot pieeju spēlētāju aģenta profesijai iespējamu tikai ar licenci, veido šķērsli pakalpojumu sniegšanas brīvībai, kā arī brīvībai veikt uzņēmējdarbību. Prasītājs norāda, ka *FIFA* nav nekādu pilnvaru reglamentēt saimniecisko darbību un ka Komisija tādējādi ir netieši deleģējusi tai pilnvaras reglamentēt vienu pakalpojumu sniegšanas darbību, neievērojot pilnvaras, kas piešķirtas dalībvalstīm.

59 Komisija pamatā apgalvo, ka procedūras turpināšana nebija Kopienas interesēs, ka tāpēc sūdzība tika noraidīta pamatoti un ka Pio prasība šī iemesla dēļ nav pamatota. Tirgus "pārrobežu raksturs" nebūt nenozīmē, ka tas skar Kopienas intereses. Ar Grozīto nolikumu galvenie ierobežojumi tika atcelti. Iespējamās Sākotnējā nolikuma paliekošās sekas ir aplūkojamas kā pārejas pasākumi, kas nodrošina, lai aģentiem, kuriem licences izdotas atbilstoši agrākajai sistēmai, iegūtās tiesības saglabātos. Nepietiek ar apstākli, ka sūdzībā ir norādīts uz iespējamo dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, lai izdarītu secinājumu par Kopienas interešu esamību. Prasītājam, pretēji viņa apgalvojumiem, nebija šķēršļu vērsties tiesā, pamatojoties uz paražu tiesībām.

60 Pakārtoti Komisija apgalvo, ka, pirmkārt, prasītāja argumenti, kas balstīti uz noteikumiem, kam nav nekā kopīga ar konkurences tiesībām, nav pieņemami vai nav pamatoti, jo, balstoties uz citiem pamatiem, nevis uz Kopienas konkurences tiesību normām, nevar celt prasību pret uzņēmumu apvienību ne saskaņā ar Regulu Nr. 17, ne arī citiem juridiskiem pamatiem. Turklāt Komisija norāda, ka Kopienu tiesības pieļauj iegūto tiesību atzīšanu un ka prasītāja bažas par personas datu aizsardzību nav pamatotas. Komisija norāda — tā kā spēlētāju aģenta profesijas organizācija nav saskaņota Kopienas mērogā, tad *FIFA* nolikums, kurā pasaules mērogā ir paredzēti vienoti nosacījumi pieejai minētajai profesijai, neierobežo spēlētāju aģentu brīvu pārvietošanos.

61 Otrkārt, Komisija apgalvo, ka tā nav nepareizi izvērtējusi apstrīdēto regulējumu, kura mērķis ir aizsargāt spēlētājus un nodrošināt aģentu kvalifikāciju. Tā kā spēlētāju aģenta profesijā nav iekšējas organizācijas, tad licenču sistēma uzliek kvalitatīvus ierobežojumus, kas ir pamatoti, vajadzīgi un samērīgi. Turklāt galvenie ierobežojumi, it īpaši saistībā ar pieeju minētajai profesijai un pārbaudījumu noteikumiem, ir atcelti. Grozītais nolikums ir samērīgs ar norādītajiem mērķiem un tajā ir ņemta vērā sporta specifika. Norma par aģentu atalgojumu ir tikai papildnoteikums, kas atstāj pusēm lielu rīcības brīvību. Standartlīgums nerada šķēršļus pušu brīvībai un tas, ka šim līgumam ir ierobežots divu gadu darbības ilgums, veicina konkurenci. Nav konstatēts, ka pastāvētu aizliegums vērsties tiesā, pamatojoties uz paražu tiesībām, uz ko norāda prasītājs. Ētikas normas, ko var pamatot ar vispārējām interesēm, ir samērīgas un saderīgas ar Kopienu tiesībām konkurences jomā. Visbeidzot, nolikuma obligātais raksturs un tajā paredzētās sankcijas ir regulējuma sastāvdaļa.

62 Treškārt, Komisija apgalvo, ka Grozītais nolikums atbilst nosacījumiem, kas izvirzīti EKL 81. panta 3. punktā, lai saņemtu atbrīvojumu. Grozītajā nolikumā ietvertie ierobežojumi, kas pamatoti ar rūpēm par profesionalitāti un morāles uzlabošanu, ir samērīgi. Konkurence nezūd. Jau pati nolikuma esamība veicina tirgus darbību un tādējādi rada ekonomisko attīstību.

63 Ceturtkārt, Komisija apgalvo, ka EKL 82. pants, kas attiecas tikai uz saimniecisko darbību, nav piemērojams šajā lietā, kura skar tīri reglamentējošu darbību. *FIFA* nevar kvalificēt ne kā "ekonomisku varu", ne arī kā monopsonu, un nav pierādīts, ka tirgū, kas saistīts ar "futbola tirgu", būtu notikusi stāvokļa ļaunprātīga izmantošana. *FIFA* nepārstāv klubu un spēlētāju ekonomiskās intereses. Licencēti spēlētāju aģenti ir profesija, kas praktiski nav vienota, kurā nav strukturālu saišu, un tāpēc aģenti nav ļaunprātīgi izmantojuši kopējo dominējošo stāvokli. Komisija savukārt apgalvo, ka *FIFA* ir uzņēmumu apvienība un ka apstrīdētais nolikums ir uzņēmumu apvienības lēmums.

64 *FIFA*, pirmkārt, norāda, ka Komisija ir pamatoti noraidījusi Pio sūdzību Kopienas interešu neesamības dēļ. Ierobežojošiem noteikumiem, kas saglabāti Grozītajā nolikumā, ir kvalitatīvs mērķis. Tie nerada ierobežojumus, kas aizliegti ar EKL 81. panta 1. punktu, un tie ir pamatoti saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu. Iespējamā paliekošā negatīvā iedarbība uz konkurenci nav radusies apstrīdētā regulējuma dēļ, bet gan aģentu darbības rezultātā. Tirgus "pārrobežu raksturs" neietekmē Kopienas intereses, kas tai varētu būt kādā lietā.

65 Otrkārt, *FIFA* apgalvo, ka Grozīto nolikumu nevar kvalificēt kā uzņēmumu apvienības lēmumu, jo profesionālie klubi, ko var uzskatīt par uzņēmumiem, ir tikai neliela nacionālo asociāciju biedru daļa, kuras ir starptautiskās organizācijas biedres. Tāpēc *FIFA* pieņemtie nolikumi nav profesionālo klubu gribas izpausme. Grozītais nolikums neietver būtiskus konkurences ierobežojumus. Licences saņemšanas noteikumi līdz ar to ir apmierinoši. Profesionālās darbības apdrošināšana par objektīvi noteiktu summu ir piemērots strīdu risināšanas veids. Normas par aģentu atalgojumu nav pielīdzināmas normai par cenu noteikšanu. Standartlīgums ietver klasiskus līguma noteikumus un neapdraud privātās dzīves aizsardzību. Ētikas normas, sankciju paredzēšana un strīdu risināšanas sistēma nav pretrunā ar EKL 81. pantu.

66 Treškārt, *FIFA* norāda, ka Grozītajam nolikumam var piemērot atbrīvojumu atbilstoši EKL 81. panta 3. punktam. Šis regulējums ir nepieciešams tāpēc, ka nav vienotas profesijas organizācijas un valstu tiesību aktu, kā arī futbola pasaules mēroga dēļ. Tas veicinās profesionalitāti un morāles uzlabošanu spēlētāju aģentu darbībā, kuru augošais skaits liecina, ka apstrīdētais regulējums nav ierobežojošs.

67 Ceturtkārt, *FIFA* apgalvo, ka EKL 82. pants nav piemērojams un ka tā nav ļaunprātīgi izmantojusi dominējošo stāvokli. *FIFA* atgādina, ka tā nav uzņēmumu apvienība, un norāda, ka, īstenojot savu reglamentējošo varu — kas tika apstrīdēta, — tā neveic saimniecisku darbību. *FIFA* norāda, ka prasītājs administratīvās procedūras gaitā ne reizi nav atsaucies uz "futbola tirgu" un ka apstāklis, ka tā īsteno reglamentējošu varu attiecībā uz saimnieciskās darbības veicējiem, kas darbojas konkrētā tirgū, nenozīmē, ka tā darbojas minētajā tirgū, vēl jo mazāk, ka tai šajā tirgū būtu dominējošs stāvoklis. Turklāt konsultēšanas tirgus, kas minēts šajā gadījumā, nav saistīts ne ar vienu tirgu, kurā darbotos *FIFA*. Vēl jo vairāk — tās stāvokli nevar kvalificēt kā monopsonu, jo *FIFA* attiecībās ar aģentiem nepārstāv ne klubus, ne spēlētājus. Tāpat licencēti aģenti neatrodas kopējā dominējošā stāvoklī, kuru tie, ievērodami *FIFA* regulējumu, ļaunprātīgi izmantotu.

Pirmās instances tiesas vērtējums

Par *FIFA* nolikuma, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību, raksturu

68 Komisija, nekvalificējot attiecībā uz Kopienu tiesībām ne nolikuma, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību, raksturu, ne arī *FIFA* kā šī nolikuma autoru, Apstrīdētajā lēmumā izskatīja Pio sūdzību saistībā ar Kopienas noteikumiem konkurences jomā,

it īpaši EKL 81. pantu. Minētā norma un Komisijai piešķirtās pilnvaras, lai nodrošinātu tās ievērošanu, attiecas uz lēmumiem, nolīgumiem un praksi, kas liecina par uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām; Kopienu tiesības ir piemērojamas tikai tiktāl, ciktāl šī norma attiecas uz apstrīdētajiem aktiem vai rīcību un to veicējiem. Šajā tiesas procesā Komisija norādīja, ka, pēc tās uzskatiem, *FIFA* ir uzņēmumu apvienība un apstrīdētais nolikums ir uzņēmumu apvienības lēmums, tādējādi apstiprinot analīzi, ko tā bija veikusi paziņojumā par sūdzībām; Pio šai analīzei piekrīt, savukārt *FIFA* pret to iebilst.

69 Pirmkārt, attiecībā uz uzņēmumu apvienības jēdzienu — un nelemjot par to, vai personas, kas iestājusies lietā, argumenti ir pieņemami, ja tie ir pretrunā ar argumentiem, ko izvirzījis lietas dalībnieks, kura atbalstam minētā persona iestājusies lietā — ir skaidrs, ka *FIFA* biedri ir nacionālās asociācijas, kas apvieno klubus, kuriem futbols ir saimnieciska darbība. Tādējādi šie futbola klubi ir uzņēmumi EKL 81. panta nozīmē, un nacionālās asociācijas, kas apvieno minētos klubus — uzņēmumu apvienības tās pašas normas nozīmē.

70 Apstāklis, ka nacionālās asociācijas apvieno tā sauktos amatieru klubus līdz ar tā sauktajiem profesionālajiem futbola klubiem, nemaina šo vērtējumu. Šajā sakarā jānorāda, ka pati sportistu vai klubu kvalifikācija par "amatieriem" vai "amatieru" klubiem, ko vienpusēji veic asociācija vai sporta federācija, neizslēdz to, ka tie veic saimniecisku darbību EKL 2. panta nozīmē (šajā sakarā skat. Tiesas 2000. gada 11. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-51/96 un C-191/97 *Deliège*, *Recueil*, I-2549. lpp., 46. punkts).

71 Turklāt nacionālajām asociācijām, kam saskaņā ar *FIFA* statūtiem ir pienākums piedalīties tās organizētajās sacensībās, ir jāmaksā *FIFA* procenti no bruto ienākumiem katrā starptautiskā futbola spēlē, un saskaņā ar tiem pašiem statūtiem — līdz ar *FIFA* — nacionālajām asociācijām ir atzītas ekskluzīvas īpašumtiesības

uz attiecīgo sporta pasākumu pārraidīšanu; šajā ziņā nacionālās asociācijas — līdz ar *FIFA* — veic saimniecisku darbību (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1994. gada 9. novembra spriedumu lietā T-46/92 *Scottish Football*/Komisija, *Recueil*, II-1039. lpp.). Tādējādi arī tās ir uzņēmumi EKL 81. panta nozīmē.

72 Tā kā nacionālās asociācijas ir uzņēmumu apvienības un saimnieciskās darbības dēļ, ko tās veic, arī uzņēmumi, *FIFA* — asociācija, kas apvieno nacionālās asociācijas, — arī ir uzņēmumu apvienība EKL 81. panta nozīmē. Šī norma ir piemērojama apvienībām tiktāl, ciktāl šo apvienību pašu darbība vai tām piederošo uzņēmumu darbība var radīt minētajā normā paredzētās sekas (Tiesas 1975. gada 15. maija spriedums lietā 71/74 *Frubo*/Komisija, *Recueil*, 563. lpp., 30. punkts). Atbilstošās tiesību normas, saskaņā ar kurām tiek pieņemti uzņēmumu lēmumi, un juridiskā kvalifikācija, kas šajā sakarā paredzēta dažādās valsts tiesību sistēmās, neietekmē Kopienu normu piemērošanu konkurences jomā (Tiesas 1985. gada 30. janvāra spriedums lietā 123/83 *BNIC*, *Recueil*, 391. lpp., 17. punkts).

73 Otrkārt, attiecībā uz uzņēmumu apvienības lēmuma jēdzienu, no lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar paša Grozītā nolikuma noteikumiem spēlētāju aģentu darbības mērķis ir "radīt tiesisku saikni un noteikt atlīdzību spēlētājam un klubam, kas vēlas noslēgt darba līgumu, vai radīt tiesisku saikni starp diviem klubiem, kas vēlas noslēgt spēlētāju apmaiņas līgumu". Tādējādi jautājums ir par saimniecisku darbību, sniedzot pakalpojumus, kas nav saistīta ar sporta specifiku, kura definēta judikatūrā (Tiesas 1976. gada 14. jūlija spriedums lietā 13/76 *Donà*, *Recueil*, 1333. lpp., 14. un 15. punkts; 1995. gada 15. decembra spriedums lietā C-415/93 *Bosman*, *Recueil*, I-4921. lpp., 127. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Deliège*, 64. un 69. punkts, un 2000. gada 13. aprīļa spriedums lietā C-176/96 *Lehtonen* un *Castors Braine*, *Recueil*, I-2681. lpp., 53.–60. punkts).

74 Pirmkārt, nolikumu, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību, *FIFA* pieņēma, īstenojot savas pilnvaras, nevis saskaņā ar normatīvo aktu izdošanas pilnvarām, ko tai bija deleģējušas valsts iestādes saistībā ar uzdevumu, kas atzīts par tādu, kurš skar

vispārējās intereses un kurš attiecas uz sporta darbību (pēc analoģijas skat. Tiesas 2002. gada 19. februāra spriedumu lietā C-309/99 *Wouters* u.c., *Recueil*, I-1577. lpp., 68. un 69. punkts). Šis nolikums tāpat neattiecas uz sporta asociāciju iekšējās organizācijas brīvību (iepriekš minētie spriedumi lietās *Bosman*, 81. punkts, un *Deliège*, 47. punkts).

75 Otrkārt, šis nolikums, kas ir obligāti jāievēro nacionālajām asociācijām, kuras ir *FIFA* biedres un kurām ir pienākums ieviest analogu regulējumu, ko pēc tam apstiprina *FIFA*, kā arī klubiem, spēlētājiem un spēlētāju aģentiem, pauž *FIFA* gribu koordinēt tās biedru rīcību attiecībā pret spēlētāju aģentu darbību. Tādējādi tas ir uzņēmumu apvienības lēmums EKL 81. panta 1. punkta nozīmē (Tiesas 1987. gada 27. janvāra spriedums lietā 45/85 *Verband der Sachversicherer*/Komisija, *Recueil*, 405. lpp., 29.–32. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Wouters* u.c., 71. punkts) un tajā ir jāievēro Kopienu noteikumi konkurences jomā, ja vien šāds lēmums skar Kopienu.

76 Attiecībā uz prasītāja apstrīdētajām *FIFA* pilnvarām izdot šādu regulējumu, kam nav ar sportu saistītu mērķu, bet kas reglamentē saimniecisko darbību, kam apstrīdētajā sporta darbībā nav galvenā nozīme, un skar pamatbrīvības, var pamatoti apšaubīt normatīvo aktu izdošanas pilnvaras, ko sev piešķir privāta organizācija, kāda ir *FIFA*, kuras galvenais statūtos izvirzītais mērķis ir futbola attīstības veicināšana (skat. šī sprieduma 2. punktu), saistībā ar dalībvalstu kopējiem principiem, uz kuriem balstās Eiropas Savienība.

77 Pašu principu, ka saimniecisko darbību, kas neattiecas ne uz sporta specifiku, ne sporta asociāciju iekšējās organizācijas brīvību, reglamentē privāttiesību subjekts, kāda ir *FIFA*, kuram nav nekādu publiskas iestādes deleģētu pilnvaru šajā jomā, nevar uzskatīt par saderīgu ar Kopienu tiesībām, it īpaši attiecībā uz civilo un ekonomisko brīvību ievērošanu.

78 Šāds regulējums, kas attiecas uz saimnieciskās darbības politiku un skar pamatbrīvības, principā ir publisko iestāžu kompetencē. Tomēr saistībā ar šo prāvu kompetenci normatīvo aktu izdošanā, ko *FIFA* īstenojusi situācijā, kad valstu regulējuma gandrīz vispār nav, var aplūkot tikai tiktāl, ciktāl tā ietekmē konkurences tiesību normas, attiecībā uz kurām ir jāizvērtē Apstrīdētā lēmuma likumība; uz apsvērumiem par juridisko pamatojumu, kas ļauj *FIFA* veikt reglamentējošu darbību, lai cik tie arī nebūtu būtiski, šajā gadījumā nevar attiekties tiesas kontrole.

79 Šī prasība ir par lēmuma likumību, ko Komisija pieņēmusi, beidzoties procedūrai, kas tika sākta, pamatojoties uz sūdzību, kura iesniegta saskaņā ar Regulu Nr. 17 un kuru Komisija varēja izskatīt, izmantojot tikai tās pilnvaras, kas tai piemīt šajā sakarā. Tiesas kontroli neizbēgami ierobežo konkurences tiesību normas un Komisijas veiktais izvērtējums par aizskārumu, ko *FIFA* nolikums varēja radīt. Tādējādi šī kontrole var attiekties uz citiem Līguma noteikumiem tikai tiktāl, ciktāl to iespējamā neievērošana vienlaikus radītu konkurences tiesību normu pārkāpumu. Tāpat minētā kontrole var attiekties uz iespējamu pamatprincipu neievērošanu tikai gadījumā, ja šāda neievērošana izraisītu konkurences tiesību normu pārkāpumu.

Par sūdzībā minēto Kopienas interešu izvērtējumu

80 Apstrīdētajā lēmumā Pio sūdzība ir noraidīta saistībā ar to, ka turpināt procedūru nav Kopienas interesēs. Jāatgādina, ka, pirmkārt, Kopienas interešu izvērtējums, ko skar sūdzība konkurences jomā, ir atkarīgs no faktiskajiem un juridiskajiem apstākļiem katrā atsevišķā gadījumā, kas katrā lietā var būtiski atšķirties, un nevis no iepriekš noteiktiem, obligāti piemērojamiem kritērijiem (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Ufex* u.c./Komisija, 79. un 80. punkts). Otrkārt, Komisija, kam ar EKL 85. panta 1. punktu ir uzticēts uzdevums nodrošināt EKL 81. un 82. panta piemērošanu, ir aicināta definēt un īstenot Kopienas konkurences politiku,

un Komisijai šim nolūkam piemīt diskrecionāra vara sūdzību izskatīšanā. Šī vara tomēr nav neierobežota, un Komisijai katrā atsevišķā gadījumā ir jāizvērtē konkurences tiesību normu pārkāpumu smagums un ilgums, kā arī tas, vai pārkāpumu izraisītās sekas ir paliekošas (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Ufex* u.c./Komisija, 88., 89., 93. un 95. punkts).

81 Turklāt Kopienas tiesnesim, veicot kontroli attiecībā uz to, kā Komisija īsteno diskrecionāro varu, kas tai piešķirta šajā jomā, nevajadzētu savu vērtējumu par Kopienas interesēm aizstāt ar Komisijas vērtējumu; šī kontrole ir paredzēta, lai pārbaudītu, vai attiecīgais lēmums nebalstās uz neprecīziem faktiem un vai tajā nav pieļauta kāda tiesiska maldība, ne arī acīmredzamas kļūdas vērtējumā, vai arī notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana (Pirmās instances tiesas 2001. gada 14. februāra spriedums lietā T-115/99 *SEP*/Komisija, *Recueil*, II-691. lpp., 34. punkts).

82 Šajā gadījumā Komisijas vērtējums par Kopienas interešu neesamību ir balstīts uz trejādiem apsvērumiem, proti, Sākotnējā nolikumā ietverto visvairāk ierobežojošo noteikumu atcelšana, iespējamība uz Grozītā nolikuma noteikumiem attiecināt atbrīvojumu saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu un EKL 82. panta nepiemērojamība.

— Par Sākotnējā nolikumā ietverto visvairāk ierobežojošo noteikumu atcelšanu

83 Vispirms Apstrīdētajā lēmumā ir izklāstīts, ka galvenie ierobežojošie noteikumi, kas bija ietverti 1994. gada 20. maijā pieņemtajā nolikumā, 2000. gada 20. decembrī pieņemtajā nolikumā ir atcelti. Apstrīdētajā lēmumā *FIFA* nolikuma noteikumi ir

iedalīti piecās grupās, kas attiecas uz pārbaudi, apdrošināšanu, ētikas kodeksu, spēlētāju aģentu atalgojuma noteikšanu un standartlīgumu.

84 Pirmkārt, attiecībā uz pārbaudi Komisija Apstrīdētajā lēmumā atzīst, ka kandidātiem ir jānokārto rakstisks pārbaudījums, kurā ietilpst jautājumi ar atbilžu variantiem; šī pārbaudījuma noteikumi un datumi, kas precizēti Grozītā nolikuma pielikumā, visā pasaulē ir vienādi. Komisija norāda, ka turpmāk ir paredzēta divpakāpju pārsūdzības sistēma un ka divus gadus ilgas uzturēšanās prasība Eiropas Savienības pilsoņiem ir atcelta ar grozījumu, kas minētajā nolikumā izdarīts 2002. gada 3. aprīlī. Apstrīdētais lēmums liecina, ka prasība par "izcilu reputāciju", kas izvirzīta licences saņemšanai un kas ir interpretējama saskaņā ar valsts tiesību aktiem, Francijā, kur dzīvo Pio, nozīmē kriminālu nesodāmību. Prasītāja izvirzītās sūdzības par patvaļu Komisija atzina par nepamatotām.

85 Otrkārt, Komisija Apstrīdētajā lēmumā norāda, ka prasība samaksāt garantiju ir aizstāta ar prasību par profesionālās darbības civilās atbildības apdrošināšanu, kas attiecas uz visiem un kuras summas apmēru nosaka pēc objektīvā kritērija par spēlētāju aģenta apgrozījumu, un ka apdrošināšanas līgumu var noslēgt jebkurā Eiropas Savienības dalībvalstī, dažādās apdrošināšanas sabiedrībās. Šajā sakarā *FIFA*, atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumiem, kas minēti šī sprieduma 26. punktā, iesniedza profesionālās darbības civilās atbildības apdrošināšanas līgumu paraugus, ko spēlētāju aģentiem piedāvā divpadsmit apdrošināšanas sabiedrības Eiropas Savienībā vai EEZ. Apstrīdētajā lēmumā arī ir norādīts, ka prasītā garantija, kam jāattiecas uz visiem riskiem, kuri varētu rasties, veicot starpniecību, nešķiet nesamērīga salīdzinājumā ar riskiem, kādi tiek apdrošināti, piemēram, profesionālās darbības apdrošināšanā brīvajās profesijās.

86 Treškārt, attiecībā uz ētikas kodeksu Komisija Apstrīdētajā lēmumā pauž uzskatu, ka labas profesionālās izturēšanās pamatprincipi, kuri paredzēti kodeksā, kas pievienots

Grozītajam nolikumam, un kuri īpaši attiecas uz profesionālās apziņas noteikumiem, godprātīgumu, uzticību, objektivitāti, pārskatāmību, patiesumu, taisnīgumu un godīgumu, neuzliek spēlētāju aģentiem nesamērīgus pienākumus.

87 Ceturtkārt, attiecībā uz spēlētāju aģentu atalgojuma noteikšanu Komisija Apstrīdētajā lēmumā ir izskatījusi nolikuma 12. pantu, kurā paredzēts, ka aģenta atalgojumu aprēķina pēc spēlētāja bruto pamatalgas un gadījumā, ja nav pušu vienošanās, tā atbilst 5 % no minētās algas. Komisija uzskata, ka šī norma ietver objektīvu un pārskatāmu kritēriju (spēlētāja bruto pamatalga) un ir tikai palīgmehānisms domstarpību izšķiršanā.

88 Piektkārt, Apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka Pio sūdzība par privātās dzīves aizskārumu, kas rastos, nosūtot attiecīgajai nacionālajai asociācijai reģistrēšanai spēlētāja un aģenta līguma kopiju, nav problēma, ko varētu aptvert Kopienas konkurences tiesību normas.

89 Tādējādi Apstrīdētais lēmums paredz tikai tādus principus, kas izriet no judikatūras, kura norādīta šī sprieduma 80. un 81. punktā attiecībā uz šo pienākumu apjomu, ko Komisija nav ņēmusi vērā, uzmanīgi pārbaudot prasītāja izvirzītos argumentus.

90 Komisija, izvērtējot Grozītā nolikuma noteikumus, kas aplūkoti šī sprieduma 84.–88. punktā, nav pieļāvusi acīmredzamas kļūdas vērtējumā, uzskatot, ka pārbaude nodrošina pietiekamu objektivitāti un pārskatāmību, ka pienākums veikt profesionālās darbības apdrošināšanu nav nesamērīga prasība, un attiecībā uz nolikuma

normām par spēlētāju aģentu atalgojumu, netieši izvairoties no konkurences tiesību viedokļa kvalificēt obligāto cenu noteikšanu (Pirmās instances tiesas 1997. gada 22. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-213/95 un T-18/96 *SCK* un *FNK/* Komisija, *Recueil*, II-1739. lpp., 158., 159. un 161.–164. punkts).

91 Argumenti, ko Pio izklāstījis šajā tiesas procesā, saistībā ar Grozītā nolikuma saturu, kas attiecas uz pienākumu ievērot *FIFA* izdotos noteikumus, kuru uzliek šis nolikums, standartlīguma saturu, sankciju sistēmu un pārsūdzības iespējas, šo vērtējumu neietekmē.

92 Pirmkārt, pats spēlētāju aģentiem uzliktais pienākums ievērot *FIFA* regulējumu, it īpaši par spēlētāju apmaiņu, nav pretrunā ar konkurences tiesību normām, jo ir precizēts, ka *FIFA* regulējumu par spēlētāju apmaiņu, uz ko Pio sūdzība neattiecās, nevar aplūkot šajā prāvā, jo šajā prāvā par to nav jālemj. Kad prasītāju šajā sakarā izjautāja tiesas sēdē, viņš, salīdzinot ar paskaidrojumiem iesniegtajos dokumentos, sīkāk nepaskaidroja, kā pienākums ievērot *FIFA* regulējumu ietekmētu konkurenci.

93 Otrkārt, noteikumi par aģenta un spēlētāja līguma saturu, saskaņā ar kuriem līgumā ir jāprecizē aģenta atalgojuma noteikšanas kritēriji un noteikumi, kam jābūt noformētiem rakstveidā un kura ilgums nedrīkst pārsniegt divus gadus, bet kas toties ir atjaunojams, neapdraud konkurenci. Ierobežots divu gadu līguma darbības ilgums, kas nerada šķēršļus saistību atjaunošanai, šķiet, veicina tirgus labu darbību un tātad arī konkurenci. Tieši otrādi — šis salīdzinoši nelielais līgumisko attiecību ierobežojums varētu veicināt pušu finanšu un tiesisko attiecību drošību, neapdraudot konkurenci.

94 Treškārt, sankciju sistēma, kas īsi aprakstīta šī sprieduma 16. punktā, attiecībā uz ietekmi uz konkurences tiesību normām nav kritizējama. No Grozītā nolikuma izriet, ka aģentiem, spēlētājiem un klubiem piemērojamās sankcijas ir aizrādījums, rājiens, brīdinājums, atstādināšana vai licences atņemšana aģentiem, spēlētāju atstādināšana ne ilgāk kā uz divpadsmit mēnešiem un klubu atstādināšana vai aizliegums vismaz uz trijiem mēnešiem; šī sankciju sistēma, ņemot vērā, ka tās ir profesionālas sankcijas, nav uzskatāma par pārmērīgu. Turklāt spēlētājiem un klubiem piemērojamo naudassodu apmēri salīdzinājumā ar Sākotnējā nolikumā noteiktajiem naudassodiem ir samazināti. Pio turklāt nav iesniedzis nekādus pierādījumus, kas liecinātu par to, ka šis noteikums tiktu piemērots patvaļīgi un diskriminējoši, kas tādējādi apdraudētu konkurenci.

95 Ceturtkārt, attiecībā uz pārsūdzības iespējām tiesās, pamatojoties uz paražu tiesībām un pieņemot, ka Grozītā nolikuma noteikumi šajā sakarā var ietekmēt konkurences tiesību normas, no atbildēm, ko *FIFA* un Komisija sniegusi uz iepriekš minētajiem Pirmās instances tiesas jautājumiem (skat. šī sprieduma 26. punktu), izriet, ka neatkarīgi no lēmumu pārsūdzības sistēmas attiecībā uz nacionālo asociāciju vai spēlētāju statusa komisijas pieņemtajiem lēmumiem — spēlētāju statusa komisijas kompetencē ir spēlētāju aģenti Sporta šķīrējtiesā — ieinteresētās personas jebkurā gadījumā var vērsties tiesā, pamatojoties uz paražu tiesībām, it īpaši, lai norādītu uz tiesībām, kas tām piemīt saskaņā ar valsts tiesībām vai Kopienu tiesībām; turklāt Šveices Federālajai tiesai var lūgt atcelt Sporta šķīrējtiesas lēmumus. Prasītājs, kas tiesas sēdē norādīja uz grūtībām, kuras skar valstu tiesas procesus, un šo procesu lēno norisi, tomēr nepierādīja, ka viņam būtu liegtas pārsūdzības iespējas tiesās, pamatojoties uz paražu tiesībām, ne arī — vēl jo mazāk – ka tas būtu ietekmējis konkurenci.

96 No iepriekš veiktās pārbaudes izriet, ka Pio izvirzītie pamati un argumenti, kas balstīti uz konkurences tiesībām, neietekmē secinājumu, ka Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka visvairāk ierobežojošie noteikumi apstrīdētajā regulējumā ir atcelti. Tādējādi prasītāja argumenti šajā jautājumā ir noraidāmi.

97 Tāpat ir noraidāmi prasītāja izvirzītie pamati un argumenti, kam nav saiknes ar konkurences tiesībām, jo tie neliecina par pārkāpumiem šajā sakarā. Pio nav pierādījis, ka viņa izvirzītie pamati un argumenti, kas balstīti uz līgumu slēgšanas brīvības pārkāpumu, *FIFA* nolikuma nesaderību ar Francijas tiesību aktiem un personas datu aizsardzības apdraudējumu veido konkurences tiesību normu pārkāpumu. Viņa izvirzītie pamati un argumenti, kam, starp citu, nav pievienoti pierādījumi, tādējādi ir noraidāmi kā tādi, kas neattiecas uz prāvu konkurences jomā.

98 Turklāt nevar piekrist Pio argumentam, ka negatīvā iedarbība uz konkurenci paliek, jo aģenti, kam licences izdotas atbilstoši Sākotnējam nolikumam, saglabā licenci. Pirmkārt, prasītājs nav pierādījis, ka šim apstāklim būtu negatīva iedarbība uz konkurenci. Otrkārt, tiesiskās drošības princips neļauj apšaubīt tiesisku stāvokli, ja nav pierādīts, ka tas iegūts nelikumīgi (pēc analoģijas skat. Pirmās instances tiesas 1994. gada 30. novembra spriedumu lietā T-498/93 *Dornonville de la Cour*/Komisija, *Rec FP*, I-A-257. un II-813. lpp., 46.–49. un 58. punkts). Turklāt, kā Tiesa nosprieda attiecībā uz pārejas pasākumiem diplomu atzīšanas jomā, minētā judikatūra šajā gadījumā ir piemērojama — ir pieļaujams līdzīgos gadījumos saglabāt iegūtās tiesības (Tiesas 1994. gada 9. augusta spriedums lietā C-447/93 *Dreessen*, *Recueil*, I-4087. lpp., 10. punkts, un 1997. gada 16. oktobra spriedums apvienotajās lietās no C-69/96 līdz C-79/96 *Garofalo* u.c., *Recueil*, I-5603. lpp., 29.–33. punkts).

99 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, ko tā sniedza par apstrīdētā regulējuma noteikumiem, ne arī vērtējumā par Sākotnējā nolikuma iespējamo paliekošo negatīvo iedarbību uz konkurenci, sakarā ar kuru Pio iesniedza sūdzību. Tādējādi prasītājam nav pamata apgalvot, ka Sāktonējā nolikuma visvairāk ierobežojošie noteikumi nav atcelti un ka tādēļ, ka tie atstāti spēkā Grozītajā nolikumā, saglabājas negatīvā iedarbība uz konkurenci.

— Par iespējamību uz Grozītā nolikuma noteikumiem attiecināt atbrīvojumu saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu

100 Apstrīdētajā lēmumā Komisija pauž uzskatu, ka licences obligātais raksturs ir attaisnojams un ka uz Grozīto nolikumu var attiecināt atbrīvojumu saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu. Komisija norāda, ka licenču sistēma, kas uzliek drīzāk kvalitatīvus, nevis kvantitatīvus ierobežojumus, ir paredzēta spēlētāju un klubu aizsardzībai un tajā īpaši ir ņemti vērā riski, ko rada spēlētāji, kuriem ir īslaicīga karjera, gadījumos, kad spēlētāju apmaiņas noteikumi nav pienācīgi apspriesti. Komisija pieņem, ka pašlaik — tā kā spēlētāju aģentu profesijai nav savas organizācijas un tā kā nav vispārīga valsts regulējuma — ierobežojums, kas izriet no licenču sistēmas, ir samērīgs un obligāti vajadzīgs.

101 Pats licences princips, ko prasa *FIFA* un kas ir nosacījums darbībai spēlētāju aģenta profesijā, ir šķērslis pieejai šai saimnieciskajai darbībai un tātad noteikti ietekmē konkurenci. Tādēļ tas ir pieļaujams tikai tad, ja ir izpildīti nosacījumi, kas izklāstīti EKL 81. panta 3. punktā, un tādējādi uz Grozīto nolikumu varētu attiecināt atbrīvojumu, pamatojoties uz šo normu, jo ir pierādīts, ka minētais princips veicina ekonomisko attīstību, dod subjektiem iespēju saņemt taisnīgu peļņas daļu, neuzliek ierobežojumus, kas nav obligāti vajadzīgi izvirzīto mērķu sasniegšanai, un tā dēļ konkurence nezūd.

102 Tika norādīts uz vairākiem juridiskiem un faktiskiem apstākļiem, kas pamato nolikuma pieņemšanu un pašu obligātās licences principu, kas ir aplūkojamā noteikuma pamats. Vispirms šķiet, ka Kopienā Francija vienīgā ir pieņēmusi sporta aģenta profesijas regulējumu. Turklāt nav apstrīdēts, ka pašlaik spēlētāju aģenti kopā neveido profesiju, kurai būtu sava iekšējā organizācija. Tāpat nav apstrīdēts, ka atsevišķas spēlētāju aģentu darbības agrāk varēja nodarīt spēlētājiem un klubiem kaitējumu no finansiālā vai profesionālā viedokļa. *FIFA* paskaidroja, ka, pieņemot

apstrīdēto regulējumu, tā centās sasniegt dubultu mērķi — profesionalitāti un morāles uzlabošanu, lai aizsargātu spēlētājus, kam ir īslaicīga karjera.

103 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, licences sistēmas dēļ konkurence nezūd. Tā drīzāk rada kvalitatīvu atlasi, kas atbilst spēlētāju aģentu darbības profesionalitātes mērķim, nevis kvantitatīvu ierobežojumu pieejai minētajai darbībai. Gluži otrādi — šīs profesijas kvantitatīvu atvērtību apstiprina dati, ko *FIFA* iesniedza tiesas sēdē. Tā arī norādīja — un šajā jautājumā netika izteikti iebildumi, — ka, lai gan 1996. gadā *FIFA* uzskaitē bija 214 spēlētāju aģenti, brīdī, kad stājās spēkā Sākotnējais nolikums, tā pieņem, ka to aptuvenais skaits 2003. gada sākumā bija 1500 un ka 300 kandidāti nokārtoja pārbaudījumu tā paša gada martā un septembrī organizētajās sesijās.

104 Ņemot vērā apstākļus, kas norādīti šī sprieduma 102. un 103. punktā, kā arī pašreizējos nosacījumus darbībai spēlētāju aģenta profesijā — kurai nav gandrīz nekāda valsts regulējuma un trūkst spēlētāju aģentu kopīgas organizācijas, — Komisija, uzskatot, ka ierobežojumiem, kuri izriet no licences obligātā rakstura, varētu piemērot atbrīvojumu saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu, nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā un, starp citu, pamatoti saglabā tiesības pārskatīt apstrīdēto regulējumu. Tādējādi Pio argumenti šajā sakarā ir noraidāmi.

105 Arī prasītāja arguments, ka, pamatojot atkāpi no konkurences tiesību normām, nevar atsaukties uz "sporta specifiku", ir noraidāms kā neatbilstīgs. Apstrīdētais lēmums nav balstīts uz šādu izņēmumu un reglamentē spēlētāju aģenta darbību kā saimniecisku darbību, necenšoties norādīt uz sporta specifiku, ko tā patiesībā neskar.

106 Tāpat ir jānoraida Pio argumenti, kas balstīti uz to, ka nav ievērota uzņēmējdarbības brīvība un pakalpojumu sniegšanas brīvība, ar kuriem prasītājs nav pierādījis, ka šī neievērošana neizbēgami rada konkurences tiesību normu pārkāpumu, kas ir šķērslis iespējai piešķirt Grozītajam nolikumam atbrīvojumu, pamatojoties uz EKL 81. panta 3. punktu.

— Par EKL 82. panta nepiemērojamību

107 Apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka EKL 82. pants nav piemērojams tādos gadījumos, kādu aprakstījis prasītājs, jo *FIFA* nedarbojas spēlētāju konsultēšanas tirgū.

108 EKL 82. pants aizliedz ļaunprātīgu dominējošā stāvokļa izmantošanu, ko kopējā tirgū vai būtiskā tā daļā ieguvis viens vai vairāki uzņēmumi.

109 Šis noteikums attiecas uz viena vai vairāku tādu uzņēmēju rīcību, kas ļaunprātīgi izmanto ekonomiskās varas stāvokli un tādējādi rada šķēršļus faktiskas konkurences saglabāšanai attiecīgajā tirgū, dodot šim uzņēmējam iespēju rīkoties ļoti neatkarīgi no konkurentiem, klientiem un, visbeidzot, patērētājiem (Tiesas 2000. gada 16. marta spriedums apvienotajās lietās C-395/96 P un C-396/96 P *Compagnie maritime belge transports* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1365. lpp., 34. punkts).

110 Vārdi "vairāki uzņēmumi", kas minēti EKL 82. pantā, norāda uz to, ka dominējošā stāvoklī var atrasties divas vai vairākas ekonomiskas vienības, kas juridiski ir savstarpēji neatkarīgas, ar nosacījumu, ka no ekonomikas viedokļa tās kopīgi parādās vai darbojas konkrētā tirgū kā kolektīva vienība (iepriekš minētais spriedums lietā *Compagnie maritime belge transports* u.c./Komisija, 36. punkts).

111 Lai konstatētu, ka pastāv kopīgs dominējošais stāvoklis, ir jābūt triju kumulatīvu nosacījumu kopumam: pirmkārt, katram dominējošā oligopola dalībniekam ir jābūt spējīgam atpazīt pārējo dalībnieku rīcību, lai pārliecinātos, vai tie īsteno to pašu darbības virzienu, vai ne; otrkārt, klusējot notiekošajai koordinācijai jābūt tādai, lai šis stāvoklis varētu pastāvēt ilgstoši, tas ir, jābūt stimulam nenovirzīties no kopējā rīcības virziena tirgū; treškārt, paredzamajai esošo un potenciālo konkurentu, kā arī patērētāju reakcijai jābūt tādai, ar ko netiek apšaubīti rezultāti, kuri sasniedzami ar kopīgo rīcības virzienu (Pirmās instances tiesas 2002. gada 6. jūnija spriedums lietā T-342/99 *Airtours*/Komisija, *Recueil*, II-2585. lpp., 62. punkts, un 2003. gada 8. jūlija spriedums lietā T-374/00 *Verband der freien Rohrwerke* u.c./Komisija, *Recueil*, II-2275. lpp., 121. punkts).

112 Šajā gadījumā tirgus, uz ko attiecas apstrīdētais regulējums, ir pakalpojumu sniegšanas tirgus, kurā pircēji ir spēlētāji un klubi, bet pārdevēji — aģenti. Var uzskatīt, ka šajā tirgū *FIFA* darbojas futbola klubu labā un — kā tika konstatēts iepriekš (skat. šī sprieduma 69.–72. punktu) — tā veido otrās pakāpes veidojumu — uzņēmumu apvienību, kur uzņēmumi ir klubi.

113 Lēmums, kāds ir *FIFA* nolikums, kas reglamentē spēlētāju aģentu darbību, pēc tā ieviešanas var izraisīt to, ka uzņēmumi, kuri darbojas attiecīgajā tirgū, tas ir, klubi, savā rīcībā ir saistīti konkrētā tirgū tādējādi, ka tie darbojas šajā tirgū kā kolektīva vienība attiecībā pret konkurentiem, komercpartneriem un patērētājiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Compagnie maritime belge transports* u.c./Komisija, 44. punkts).

114 Tā kā nolikums ir saistošs nacionālajām asociācijām, kas ir *FIFA* biedres, un klubiem, ko tās apvieno, tad minētajām asociācijām un klubiem savā darbībā ilgterminā ir jāievēro noteikumi, ko tie paši akceptē un kam pārējie subjekti (spēlētāji un spēlētāju aģenti) nevar stāties pretī sankciju dēļ, kas — īpaši spēlētāju aģentiem — var novest pat pie izslēgšanas no tirgus. Tātad šāds stāvoklis šī sprieduma 110. un 111. punktā minētās judikatūras nozīmē liecina par klubu kopīgu dominējošo stāvokli spēlētāju aģentu pakalpojumu tirgū, jo klubi, izmantojot regulējumu, kam tie pievienojas, izvirza nosacījumus, kādos sniedzami attiecīgie pakalpojumi.

115 Šķiet nedabīgi apgalvot, ka *FIFA*, kuras vadības pilnvaras pār futbola sporta aktivitātēm un ar to saistīto saimniecisko darbību, kāda šajā gadījumā ir izrādījusies spēlētāju aģentu darbība, neatrodas kopīgā dominējošā stāvoklī spēlētāju aģentu pakalpojumu tirgū, pamatojoties uz to, ka *FIFA* nav minētā tirgus dalībniece.

116 Apstāklis, ka pati *FIFA* nav uzņēmējs, spēlētāju aģentu pakalpojumu pircējs attiecīgajā tirgū un ka *FIFA* iejaukšanās izpaužas kā normatīva darbība, ko tā uzskatījusi par īstenojamu attiecībā uz spēlētāju aģentu saimniecisko darbību, EKL 82. panta piemērošanai nav būtisks, jo *FIFA* ir nacionālo asociāciju un klubu veidojums, kuri ir faktiskie spēlētāju aģentu pakalpojumu pircēji, un ka tādējādi *FIFA* darbojas šajā tirgū ar savu biedru starpniecību.

117 Savukārt attiecībā uz norādīto dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu no iepriekš veiktās analīzes par Grozīto nolikumu un atbrīvojumu, ko tam varētu piemērot saskaņā ar EKL 81. panta 3. punktu, izriet, ka šāda ļaunprātīga dominējošā stāvokļa izmantošana nav pierādīta. Ir konstatēts, ka minētais nolikums neuzliek vis kvantitatīvus ierobežojumus darbības sākšanai spēlētāju aģenta profesijā — šādi

ierobežojumi kaitētu konkurencei, — bet gan uzliek kvalitatīvus ierobežojumus, kas šajos apstākļos ir attaisnojami. Tādējādi dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, ko saskaņā ar prasītāja apgalvojumiem rada nolikums, nav pierādīta un prasītāja argumenti šajā jautājumā ir noraidāmi.

118 Visbeidzot, arī Pio arguments, ka licencēti spēlētāju aģenti ļaunprātīgi izmanto savu kopīgo dominējošo stāvokli EKL 82. panta nozīmē, ir noraidāms, jo starp šiem aģentiem nav strukturālu saišu; šādu saišu esamību Pio nav pierādījis. Tās pašas licences saņemšana, tā paša līguma parauga izmantošana un apstāklis, ka aģentu atalgojumu nosaka pēc tiem pašiem kritērijiem, nepierāda, ka licencētiem spēlētāju aģentiem ir dominējošais stāvoklis, un prasītājs nav pierādījis ne to, ka ieinteresētās personas īstenotu vienotu rīcību, ne arī to, ka šīs personas netieši dalītu tirgu.

119 Tādējādi, kaut arī Komisija maldīgi ir uzskatījusi, ka *FIFA* neatrodas dominējošā stāvoklī spēlētāju aģentu pakalpojumu tirgū, pārējie Apstrīdētajā lēmumā ietvertie secinājumi — ka visvairāk ierobežojošie noteikumi apstrīdētajā regulējumā ir atcelti un uz licenču sistēmu var attiecināt lēmumu par atbrīvojumu EKL 81. panta 3. punkta nozīmē, — rezultātā novestu pie secinājuma, ka pārkāpums attiecībā uz EKL 82. pantu nav noticis un ka prasītāja argumenti šajā sakarā ir noraidāmi. Tā kā, neraugoties uz tiesisko maldību, ko pieļāva Komisija, uzskatīdama, ka EKL 82. pants nav piemērojams, pat tā piemērošanas rezultātā jebkurā gadījumā, balstoties uz pārējiem secinājumiem, kas pamatoti bija balstīti uz nolikuma pārbaudi, nevarēja konstatēt, ka būtu notikusi dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana. Tātad tas, ka sūdzība ir noraidīta, pamatojoties uz to, ka procedūras turpināšana nebija Kopienas interesēs, neietekmē šīs noraidīšanas likumību.

120 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisija, izlemjot noraidīt Pio sūdzību par to, ka procedūras turpināšana nebija Kopienas interesēs, nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Šajā sakarā tirgus "pārrobežu raksturs", kas nav apstrīdēts, nav atbilstīgs, tomēr šis apstāklis nepiešķir sūdzībai Kopienas intereses. Ņemot vērā to, ka Kopienas interešu novērtējums, ko skar sūdzība, ir atkarīgs no apstākļiem katrā

atsevišķā gadījumā, vērtējuma kritēriju skaits, uz kuriem Komisija var atsaukties, nav nedz jāierobežo, nedz arī — gluži otrādi — jānosaka, ka atsevišķu kritēriju piemērošana ir ekskluzīvā Komisijas kompetencē (iepriekš minētais spriedums lietā *Ufex* u.c./Komisija, 79. un 80. punkts).

121 Tādējādi Pio prasība ir noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

122 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

123 Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs un Komisija ir prasījusi piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tad jāpiespriež prasītājam atlīdzināt savus, kā arī Komisijas tiesāšanās izdevumus.

124 Saskaņā ar Reglamenta 87. panta 4. punkta trešo daļu Pirmās instances tiesa var nolemt, ka personām, kas iestājušās lietā un kas nav dalībvalstis un iestādes, savi tiesāšanās izdevumi jāsedz pašām.

125 Šajos apstākļos jānolemj, ka tiesāšanās izdevumus, kas *FIFA* radušies sakarā ar iestāšanos lietā, tā sedz pati.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) piespriest prasītājam atlīdzināt savus, kā arī Komisijas tiesāšanās izdevumus;

3) Starptautiskā Futbola federācija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Legal Tiili Vilaras

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā, 2005. gada 26. janvārī.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

H. Legal